

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Aneta Ryntová

Název práce: Komentovaný překlad úseku knihy Feminism and Men, Nikki van der Gaag, Zed Books, London, 2014.

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1,5
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	2
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1,5
Body celkem	8

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

Poznámky hodnotitele a témata k diskusi:

Obsahem bakalářské práce je překlad části knihy Nikki van der Gaag *Feminism and Men*. Autorka práce správně identifikuje, že se jedná o populárně naučný text (P29), který má odborně sdělnou funkci (P29). S ohledem na typ a funkci textu si překladatelka pro překlad stanovuje **odpovídající cíle**: věrnost obsahové stránce textu, kde je nutno přiblížení obsahu českému čtenáři a dosažení stylistické přirozenosti a čtivosti. V rámci celé práce však tyto cíle autorka formuluje různě: někdy poněkud vágně nebo až zdánlivě protichůdně (např. „Jedná se ale o typ textu, kde je velmi důležité být originálu co nejdůvěrnější“ – P35 X „v překladu byla snaha tyto zbytečné překážky v porozumění eliminovat“ – P50).

Ve výsledku tedy o překladatelčiných cílech nejvíce vypovídají **vhodně zvolené překladatelské postupy** (např. explikace – P46). Kromě již zmíněné explikace autorka např. přidává kohezní prostředky pro lepší orientaci čtenářů (např. dodání „ale“ do přímé řeči – P11), mění slovosled i pořadí vět (např. P11 – odstavec s citátem Urvashi Butalia), pracuje s AČV (např. P21 – „pro ně je normou rozmanitost“), nahrazuje anglický úzus českým (např. použití singuláru místo plurálu: třeba ve větě „Feminismus musí být založen na sociální, politické a kulturní realitě.“ – P11) a vhodně řeší čistě anglické fenomény jako je předpřítomný čas či souslednost časů.

V překladu se však místy objevují **řešení, která jdou naopak proti těmto stanoveným cílům a zvoleným postupům**. Jedná se např. o **významové posuny**, mnohdy způsobené nepřesnou volbu lexika (např. „sometimes called the ‚Majority World‘“ – O4 X „jsou často součástí takzvaného ‚majoritního světa‘“ – P11; „I developed a language“ – O1 X „objevil [jsem] jazyk“ – P9; „I decided that I loved feminism“ – O1 X „Zjistil jsem, že miluji feministky“ – P9); **omise** (např. P11 – „indická spisovatelka“ X O3 – „feminist publisher“); **interference** (např. zachování vytýkacích vazeb: „Nejsou to ale jen pravicoví homofobní lidé a organizace, kteří mají problém s transgenderovými skutečnostmi.“ – P23); či **nepřirozený slovosled/AČV**, komplikující orientaci (např. „Ve svém ‚Dopise bělošským feministkám‘ americká feministická blogerka Jessica Hoffman píše:“ – P11 – zde by bylo pro lepší orientaci dobré uvést jméno jako první). Zvolenou překladatelskou metodu by tedy bylo třeba **realizovat důsledněji a konzistentněji** a věnovat větší pozornost detailům. Občasnou nedotaženost překladatelských řešení lze však vzhledem ke zkušenosti autorky a časové a mentální kapacitě, kterou mohla bakalářskému překladu věnovat, pochopit.

Největším problémem překladu je tak z mého pohledu jeho **grafická úprava**. Autorka ani plně nepřebírá úpravu originálu, ani plně neaplikuje český úzus. Výsledkem je nekonzistentní mišmaš (dlouhé citáty menším písmem, ale často neodsazené v samostatném odstavci, nerespektování původních odstavců apod.), v němž se mi **místy velmi špatně orientovalo**.

Největší slabinu komentáře vidím v tom, že v něm autorka **pomíjí zajímavé a pro daný typ textu a tématu nosné překladatelské problémy**. Tím nejmarkantnějším je **intertextovost**, která je sice v práci zmíněna (P30, 33, 35), ale není rozpracovaná podobně podrobně jako třeba otázka převodu slova „feminist“ (P37). Dále mi v komentáři chybí okomentování přístupu k **přechylování** a také **převodu „LGBTI terminologie“**. Budu tedy ráda, když se autorka práce k těmto tématům vyjádří při obhajobě a zodpoví následující otázky:

– *Jaké překladatelské výzvy pro vás plynuly z častého výskytu citátů? Jak jste k jejich převodu přistupovala? Čerpala jste z již existujících překladů?*

– *Jak jste přemýšlela o otázce přechylování?*

– *Přemýšlela jste nad tím, jaký ekvivalent použít pro slovo „transgender“? Případně proč jste většinou volila „transgenderový“ a ne nesklonné „transgender“?*

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně v závislosti na průběhu obhajoby.